

DR. GALAMBOS KÁROLY ÜGYVÉDI IRODA

képviselőként eljár:

dr. Galambos Károly irodavezető ügyvéd, a Budapesti Ügyvédi Kamara tagja

kamarai azonosítószám:

Székhelye:

Levélcím:

Telefon/fax:

E-mail címe:

Hiv.sz. IV/346-1/2019.

Tárgy:

Nagyatádi Járásbíróság 13. B 84/2017/30-I. sorszámú, és a Kaposvári Törvényszék

1. Bf. 270/2018/4-I. sorszámú végzése Alaptörvény ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panasz kiegészítése

Alkotmánybíróságnak

Dr. Bitskey Botond úrnak,
főtitkár

1535 Budapest

Pf: 773

Tisztelt Főtitkár Úr!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <u>IV/346-2/2019</u>	
Érkezett: <u>2019 ÁPR 10.</u>	
Példány: <u>1</u>	Kezelőiroda:
Melléklet: <u>db</u>	<u>Jul</u>

A fenti számú, 2019. február 28. napján kelt levelében a Nagyatádi Járásbíróság 13. B. 84/2017/30-I. számú ítélete és a Kaposvári Törvényszék 1. Bf. 270/2018/4-I. számú ítélete, valamint a büntető eljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 815.§ (1) bekezdése ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz kiegészítésére hívott fel utalva arra, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27.§-a, 26. § (1) bekezdése, 52.§ (1) és (1b) bekezdése rendelkezéseire tekintettel az indítvány hiányos, mert bár megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit és jogsérelme lényegét ismerteti, azonban a jogsérelmét nem támasztja alá részletes, alkotmányjogi érveléssel is ellátott indokolással. Jelezte, hogy az indokolásnak célszerű kiterjednie az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panaszban hivatkozott valamennyi rendelkezésére, illetve arra, hogy azokat miért és mennyiben sérti a támadott bírói döntés vagy jogszabályi rendelkezés.

Az Alkotmánybíróság honlapján található mintán, **egységes szerkezetben terjesztem elő.**

Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg Kaposvári Törvényszék 1. Bf. 270/2018/4-I. sorszámú végzése és a Nagyatádi Járásbíróság 13. B. 84/2017/30-I. sorszámú felmentő ítélete alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Továbbá az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a büntető eljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 868. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Be. 815.§ (1) bekezdése – amely a pótmagánvádló által a felülvizsgálati indítvány előterjesztését kizárja – alaptörvény-ellenes és törvényi rendelkezést megsemmisíteni szíveskedjék.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

I. Előzmények

1) Pótmagánvádló társával együtt a 2016. november 9-én kelt beadványában, mint feljelentő - ismeretlen tettes ellen - feljelentést terjesztettek elő a [REDACTED] Járási Ügyészséghez

Beadványukban

- egyrészt a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről 2013. évi CLXV. törvény (Pkbtv.) 3.§ (3) bekezdésében foglaltak megsértésével összefüggésben a a 2015. március 30-án kelt közérdekű bejelentésükkel kapcsolatban a 2015. május 12-én kelt előterjesztést kifogásolták. Ez az előterjesztés tartalmazta [REDACTED] bejelentők 2015. március 30. napján kelt – a személyes adataikat és a közérdekű bejelentés tényét is magában foglaló - levelét. Az előterjesztéssel e levelet a képviselő-testület tagjai megkapták, valamint az előterjesztés a [REDACTED] önkormányzat honlapon is nyilvánosságra lett hozva.

Erre tekintettel a Btk. 219.§ (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő és (4) bekezdés szerint minősülő hivatalos személy által elkövetett személyes adattal visszaélés büntette bűncselekménye elkövetését állították.

- Másrészt a 2015. május 28-ai [REDACTED] Képviselő-testületi ülésén megvalósuló – miszerint [REDACTED] valótlanul azt állította, hogy „Van két [REDACTED] aki panasszal, illetve közérdekű bejelentéssel bombázza állandóan a hivatalt. Peres eljárások is voltak már folyamatban. Mindkét esetben a bíróság az önkormányzatnak adott igazat.” nyilvános, mások előtti közlés, amely a képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvben is rögzítésre került, a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja, illetve 343. § (1) bekezdés c) pontja szerinti hivatalos személy által elkövetett köz-okirathamisítás büntette miatti bűncselekmény gyanúját fogalmazták meg.

2) A Somogy Megyei Főügyészség - a [REDACTED] kizárási kérelmére - az eljárásból a [REDACTED] Ügyészséget kizárta és az ügy intézésére a Kaposvári Járási és Nyomozó Ügyészséget jelölte ki.

A Kaposvári Járási és Nyomozó Ügyészség 2016. november 25-én kelt, B. 3382/2016/1/I. sorszámú határozatával a feljelentést - bűncselekmény hiányában - elutasította.

A határozat megváltoztatása és a nyomozás elrendelése végett feljelentők a 2016. december 15. napján kelt beadványukban panaszt terjesztettek elő.

A Somogy Megyei Főügyészség a panaszt a 2016. december 23-án kelt Nf. 1508/2016/3-I. sorszámú határozatával a személyes adattal visszaélés tekintetében mint alaptalant a Be. 195. § (4) bekezdése alapján; míg a közokirat-hamisítás tekintetében, mint nem jogosultól származót, indokolás nélkül Be. 195. § (2) és (8) bekezdése alapján elutasította.

A II. fokon eljáró ügyészség a határozatának indokolásában kifejtette, miszerint a sértettek nevének, lakcímének, a képviselő-testületi előterjesztésben való feltüntetése nem minősül a személyes adat jogosulatlan vagy céltól eltérő kezelésének mivel az előterjesztés célja az volt, hogy a bejelentésük tárgyában a képviselő-testület határozzon.

Ezen túlmenően a sértettek nevét, lakcímét tartalmazó előterjesztésnek az önkormányzat nyilvános honlapján történő közzététele jogosulatlan adatkezelésnek minősül, azonban a feljelentésből és a rendelkezésre álló iratokból nem állapítható meg olyan körülmény, amely megalapozná a haszonszerzési vagy a jelentős érdeksérelem okozására irányuló célzatot, továbbá vagyoni hátrány vagy jelentős érdeksérelem bekövetkezését. Ezen túlmenően a polgári peres eljárásban a jogszabálysértő adatkezelés ténye miatt sérelemdíj megállapítása sem alapozza meg az érdeksérelem jelentős voltát.

Tájékoztatást adott arról, hogy a személyes adattal visszaélés büntette tekintetében 60 napon belül feljelentők pótmagánvádlóként léphetnek fel a Be. 199. § (2) bekezdés a) pontja és 229. § (1) bekezdése alapján.

II. A sértett, pótmagánvádlóként történő fellépése

3) 2017. január 31-én kelt beadványában az indítványozó sértett, pótmagánvádlóként lépett fel, és vádindítványt terjesztett elő.
A vádindítvány tartalmaként indítványozó pótmagánvádló az alábbiakat terjesztette elő:

a) A Be. 217. § (3) bekezdés a) pont: a vádlottnak a 117. § (1) bekezdésében felsorolt (a terhelt neve, születési neve, korábbi neve, születési ideje és helye, anyja neve, lakóhelye és tartózkodási helye címe, az értesítési címe, a személyazonosító okmánya száma és az állampolgársága) személyi adatai: [REDACTED] magyar állampolgár; **vádlott**

b) A Be. 217. § (3) bekezdés b) pont: a vád tárgyává tett cselekmény leírása:
[REDACTED] sértettek 2015. március 30-án kelt beadványukban közérdekű bejelentést terjesztettek elő, amelyet [REDACTED] 2015. április 3-án postai küldeményként átvett.
A közérdekű bejelentéssel kapcsolatosan 2015. május 12. napján előterjesztés készült, amely tartalmazta - az előterjesztés mellékleteként - [REDACTED] bejelentők 2015. március 30. napján kelt levelét.
Az előterjesztést [REDACTED] I. r. vádlott hagyta jóvá „Az előterjesztés törvényességi szempontból megfelelő.” jóváhagyási záradékkal, valamint [REDACTED] írta alá.
Az előterjesztéssel e levelet a képviselő-testület tagjai megkapták, valamint az előterjesztés és melléklete az önkormányzat [REDACTED] is nyilvánosságra lett hozva.

A közérdekű bejelentést a [redacted] Képviselőtestülete a 2015. május 28. napján tárgyalta a 13. napirendi pontként. Az ülésen [redacted] az alábbi – felvezető – kijelentést tette:

„Van két [redacted] ki panasszal, illetve közérdekű bejelentéssel bombázza állandóan a hivatalt. Peres eljárások is voltak már folyamatban. Mindkét esetben a bíróság az önkormányzatnak adatott igazat. Most egy újabb kérelemmel fordultak a hivatal felé és a javaslatban, amit a polgármester úr is megfogalmazott, most már le kellene írni és tisztába kellene tenni, hogy a 2011. előtt – egye ekkor még nem volt ez a szabályozás amire a két [redacted] hivatkozik – azt idecitolta [redacted]”

Ezt követően a Képviselőtestület 12 igen szavazattal meghozta a 99/2015.(V.28.) sz. képviselő-testületi határozatát.

A 2015.június 3-án kelt, [redacted] által írt 6898-3/2015. sz. levélben feljelentők tájékoztatást kaptak közérdekű bejelentés elintézéséről.

A sértettek a 2015. augusztus 18. napján kelt levelükben - amelyet [redacted] 2015. augusztus 26. napján vett át - kifogásolták, hogy személyes adataiknak (név és lakcím) az előterjesztésben való közlésével, valamint a honlapon történő nyilvánosságra hozatalával jogsértés történt. E tekintetben hivatkoztak a az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXIII. törvény (Infotv.) 5. § (1) bekezdés a)-b) pontjára, 6. § (6) bekezdésére, 17.§ (2) bekezdés a) pontjára, 18.§ (1)-(2) bekezdésére; a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény (Pkbtv.) 3.§ (3) bekezdésére.

A sértettek:

- az Infotv. 21. § (1) bekezdés c) pontja alapján – figyelemmel a Pkbtv. 3. § (3) bekezdésében foglaltakra - tiltakozást jelentettek be [redacted] személyes adatainak a 2015. május 12. napján kelt [redacted] város Képviselőtestületének 2015. május 28-ai ülésére” előterjesztésben történt kezelése (és a Képviselő-testületi tagok részére történő átadása) ellen, továbbá a honlapon történő nyilvánosságra hozatala és folyamatosan történő kezelése miatt;
- az Infotv. 14. § c) pontja, 17.§ (2) bekezdés a) pontja alapján kérték, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete állapítsa meg a jogsértést, valamint az előterjesztésből és az interneten nyilvánosságra hozott előterjesztésből és mellékleteiből törölje [redacted] személyes adatait (név, illetve lakcím) és a nyilvánosságra hozatalt mellőzze.

[redacted] a sértetteket meghívta a Képviselő-testület 2015. szeptember 24. napján tartandó ülésére. A levelében közölte, miszerint a meghozandó határozatát a [redacted] Önkormányzati Hivatal nyomban végre fogja hajtani.

Sértettek jogi képviselője 2015. szeptember 29-én 21.00 óráig nem kapott e-mailon tájékoztatást arról, hogy a Képviselő-testület milyen döntést hozott.

A sértettek erre tekintettel keresetet nyújtottak be a Kaposvári Törvényszékhez a 2015. szeptember 29-én kelt beadványukban.

A 2015. szeptember 24-én tartott képviselőtestületi ülésen 14) napirendi pontként tárgyalta a képviselő-testület a sértettek 2015. augusztus 18. napján kelt tiltakozó levelében foglaltakat. A Képviselőtestület a 186/2015.(IX.24.) sz. határozatának 1) pontjában megállapította, hogy a közérdekű bejelentők személyes adatainak a 2015. május 12-én kelt előterjesztésben történt kezelésével, a képviselő-testületi tagok részére történő átadásával, a honlapon

történő nyilvánosságra hozatalával és jelenleg is történő kezelésével jogsértést követett el. A 2) pont szerint a Képviselőtestület elrendelte a 2015. május 12-én kelt előterjesztésből, és interneten nyilvánosságra hozott előterjesztésből és mellékleteiből a bejelentők személyes adatainak törlését (név, lakcím) és a bejelentők személyes adatainak nyilvánosságra hozatalát mellőzte.

A Képviselő-testület ülésére készült előterjesztést az önkormányzat nem kérte vissza az érintettektől, továbbá nem kereste meg az internet-szolgáltatókat a keresőrendszerükben a jogellenes adatkezelés törlése érdekében.

Sértettek közérdekű bejelentést terjesztettek elő a [REDAKTOR] Önkormányzat Képviselő-testületéhez a 2015. május 28-ai ülésén a 13. napirendi ponttal kapcsolatban tett jegyzői közlés valóságtartalmának vizsgálatával kapcsolatban. A beadvány **2016. február 2-án** érkezett a hivatalhoz.

A Képviselő-testület a **2016. március 24-én megtartott ülésén** bírálta el a közérdekű bejelentést, és hozott **80/2016.(III.24.) sz. határozatot.**

Határozatának 1) pontjában megállapította, miszerint „... a 2015. május 28-ai Képviselő-testületi ülésén a 13. napirendi pont tárgyalásánál eljáró [REDAKTOR] által tett közlés nem volt pontos a tekintetben, hogy a Kaposvári Járásbíróság az előterjesztésben részletesen ismertetett két perben az önkormányzatnak adott igazat.” A 2) pont megállapította, hogy „az első perben a Kaposvári Járásbíróság 79.325,- Ft perköltség megfizetésére, a második perben 70.965,- Ft perköltség megfizetésére kötelezte az alperes önkormányzatot, a másik felet nem marasztalta...”,

A közérdekű bejelentéssel kapcsolatos választ a hivatal a 3441-3/2016. sz. levelében küldte meg feljelentők részére.

A Kaposvári Törvényszék a **2016. június 24-én kelt 6. P. 21. 592/2015/34. sorszámu** ítéletével kötelezte [REDAKTOR] Önkormányzatát, hogy sértettek javára fizessen meg fejenként 500.000,- 500.000,- Ft sérelemdíjat, valamint fejenként 40.000,- Ft első fokú perköltséget. A felek kölcsönös fellebbezése alapján a Pécsi Ítéltábla a Pf. VI. 20.122/2016/6. sorszámu, **2016. október 11. napján jogerős** - a 2016. novembere 23. napján kijavított Pf. VI. 20.122/2016/12. sz. végzésével kijavított - **tárgyaláson kívül hozott ítéletével** - az első fokú ítéletet megváltoztatta: a sérelemdíj összegét fejenként 200.000,- Ft-ra leszállította, és a sértetteket marasztalta fejenként 50.000,- Ft első fokú részperköltségben, valamint 25.000,- Ft fellebbezési perköltségben.

A jogerős ítélet ellen jelenleg felülvizsgálati eljárás van folyamatban a Kúria előtt Pfv. IV. 22.460/2016. számon.

A vádlott – mint a [REDAKTOR] Önkormányzati Hivatal [REDAKTOR] közreműködésével) a sértettől és [REDAKTOR] - ugyanabba az okiratba foglalt - **2016. szeptember 15-én** kelt 14911/2016. sz. levelében az Infotv. 28. §-ára hivatkozással „közérdekű adatigénylés keretében a következő közérdekű adatokat kérte rendelkezésre bocsátani:

2012, 2013, 2014, 2015, 2016. évekre vonatkozóan bármely állami vagy önkormányzati szervtől az Önök részére (akár mint magánszemélyeknek, akár mint a [REDAKTOR] ügyvédi irodának) kifizetett közpénzek (perköltség, sérelemdíj, megbízási díj vagy egyéb jogcímen...) listáját a következő adattartalommal:

- Mely szerv fizette ki a közpénzt,
- Mekkora összegű közpénzt fizetett ki az adott szerv,
- Milyen jogcímen fizette ki a közpénzt az adott szerv,
- A kifizetés időpontja.

A kért közérdekű adatokat elektronikus úton kérte megküldeni a [REDACTED] [REDACTED] valamint a [REDACTED] e-mail címre.”

A vádlott levelére a sértett 2016. október 6-án kelt levelében válaszolt, amelyben közölte, hogy nem kezeli sem magánszemélyként, sem ügyvédként a kért adatokat. Azok üzleti titoknak és adótitoknak minősülnek, a kért adatokról nem vezet nyilvántartást. Egyben kérte, hogy a jegyző közölje, hogy az Infotv. 28.§-a alapján mely jegyzői hatáskör alapján igényli az adatokat.

A 2016. október 12-én kelt levelében a vádlott, min [REDACTED] fenntartotta adigénylési kérelmét.

c) A Be. 217.§ (3) bekezdés c) pont: a vád tárgyává tett cselekménynek a Btk. szerinti minősítése:

Személyes adattal visszaélés

Btk. 219. § (1) Aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések megszegésével haszonszerzési célból vagy jelentős érdeksérelmet okozva

a) jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel, vagy

b) [...]

vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha személyes adattal visszaélést hivatalos személyként vagy köz megbízatás felhasználásával követik el.

Pótmagánvádló a vádlottat ezen bűncselekmény elkövetésével vádolta, a Btk. 13.§ (1) bekezdése alapján mint tettet.

A vádlott a Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pontja k) alpontja alapján – mint önkormányzati igazgatási szervnél közhatalmi feladatot ellátó személy, **akinek a tevékenysége a szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik** – mint jegyző [Lásd a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 81-83.§-ait], **hivatalos személy.**

A Btk. 219.§ (1) bekezdésének bevezető rendelkezését és a) pontját kitöltő törvényi rendelkezések az alábbiak:

a) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) – 2015. május 28-án hatályos – irányadó szövege:

3. § E törvény alkalmazása során:

1. érintett: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy – közvetlenül vagy közvetve – azonosítható természetes személy;

2. személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés;

9. adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja;

10. adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel

készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése;

11. adattovábbítás: az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele;

12. nyilvánosságra hozatal: az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele;

26. adatvédelmi incidens: személyes adat jogellenes kezelése vagy feldolgozása, így különösen a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítés, valamint a véletlen megsemmisülés és sérülés.

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).

6.§ (6) Az érintett kérelmére, kezdeményezésére indult bírósági vagy hatósági eljárásban az eljárás lefolytatásához szükséges személyes adatok tekintetében, az érintett kérelmére indult más ügyben az általa megadott személyes adatok tekintetében az érintett hozzájárulását vélelmezni kell.

(7) Az érintett hozzájárulását megadottnak kell tekinteni az érintett közszereplése során általa közölt vagy nyilvánosságra hozatalra általa átadott személyes adatok tekintetében.

(8) Kétség esetén azt kell vélelmezni, hogy az érintett a hozzájárulását nem adta meg.

A panaszokról és a közérdekű bejelentésekről 2013. évi CLXV. törvény (Pkbtv.) irányadó rendelkezése:

Pkbtv. 3.§ (3) A panaszos vagy a közérdekű bejelentő személyes adatai – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – csak a panasz vagy a közérdekű bejelentés alapján kezdeményezett eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv részére adhatóak át, ha e szerv annak kezelésére törvény alapján jogosult, vagy az adatai továbbításához a panaszos vagy a közérdekű bejelentő egyértelműen hozzájárult. A panaszos és a közérdekű bejelentő személyes adatai egyértelmű hozzájárulása nélkül nem hozhatóak nyilvánosságra.

A vádlott a személyes adatvédelmi jogszabályok megsértésével (a sértett neve, lakcíme és a közérdekű bejelentés tényének, mint személyes adatoknak az előterjesztés mellékletében való feltüntetésével, harmadik személyek számára történő átadásával, a honlapon történő nyilvánosságra hozatalával) **jelentős érdeksérelemet okozott.**

A jelentős érdeksérelem a sértett tekintetében az, hogy a vádlott a közérdekű bejelentő adatainak kezelésére és védelmére vonatkozó - 2013. évi CLXV. törvény 3. § (3) bekezdésében foglalt, kifejezetten előírt és mellőzhetetlen szabályokat sértették meg.

Emellett a jelentős érdeksérelem alátámasztására szolgál, hogy a sérelemmel összefüggő vagyoni hátrányt a polgári bíróság a sértett javára 200.000,- Ft összegben állapított meg. Ezenkívül a mai napig a jogsértés egyéb, személyiségi hátrányait, amely az interneten a keresőrendszerekben (a szolgáltatóknál való törlés hiánya miatt) a megjelenés potenciális veszélyét jelenti – nem küszöbölte ki; az előterjesztések mellékletét képező közérdekű bejelentés másolatát a képviselőtestület tagjaitól és más személyektől nem kérte vissza.

Tovább sérelemként jelentkezik sértettnél, hogy a jegyző a sértettel és [REDACTED] szemben – mint [REDACTED] közreműködésének felhasználásával – az Infotv. 28.§-a alapján adatigényt terjesztett elő.

Az adatigény előterjesztésére azonban – kellő indok és [REDAKT] hatáskör hiányában – a közérdekű bejelentésben foglalt alapos bejelentés miatt, annak mintegy retorziójaként került sor. A sértett számára ez hátrányos intézkedés volt.

A Nagyatádi Járásbíróság a bizonyítási eljárás során tanúként hallgatta ki [REDAKT], [REDAKT] tanúkat, valamint becsatolásra került a Fővárosi Ítéltábla 2. Pf. 21.423/2017/5/II. részitélete, amely jogerősen megállapította, hogy a [REDAKT] Önkormányzati Hivatal alperes megsértette a felperes személyes adatok védelméhez való jogát azzal, hogy a 2016. szeptember 15-én kelt 14911/2016. sz. ügyiratszámú, a felperes személyes adatait tartalmazó levelet megküldte [REDAKT] részére.

Az első fokú bíróság a 13. B. 84/2017/12/I. sorszámú, 2018.január 15-én kelt iratában tájékoztatta [REDAKT] sértettet, hogy tanúként nem kívánja kihallgatni.

III. A Nagyatádi Járásbíróság 13. B. 84/2017/30-I. sorszámú ítélete és az ítélet ellen pótmagánvádló fellebbezése

4) A Nagyatádi Járásbíróság a 2018. május 24. napján kihirdetett 13. B. 84/2017/30/I. sorszámú ítéletével a vádlottat az ellene a Btk. 219.§ (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése szerint minősülő és büntetendő személyes adattal visszaélés büntette miatt emelt vád és következményei alól felmentette.

Az ítélet indokolása szerint a felmentésre azon indokból került sor, hogy pótmagánvádló által indítványozott bizonyítási indítvány a jelentős érdeksérelem bekövetkezése tekintetében eredménnyel nem járt, azaz a pótmagánvádló kétséget kizáróan nem tudta bizonyítani, hogy a vádlott, mint [REDAKT] a jogosulatlan személyes adatkezeléssel számára jelentős érdeksérelem okozott. Ezért a bíróság a vádlottat a [1998. évi XIX. törvény] Be. 6.§ (3) bekezdés b) pontja alapján a Be. 331. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel felmentette.

5) Az első fokú ítélet ellen a pótmagánvádló - a vádlott terhére, a tényállás hiányos megállapítása, a vádlott büntetőjogi felelőssége megállapításának mellőzése és intézkedés alkalmazásának hiánya miatt - 2018. június 22-én kelt beadványában fellebbezést terjesztett elő.

Pótmagánvádló kérte, hogy Tisztelt Kaposvári Törvényszék a Nagyatádi Járásbíróság 13. B. 84/2017/30/I. sorszámú ítéletét változtassa meg, és a tényállás helyesbítésével a vádlott bűnösségét a Btk. 219.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző és (4) bekezdése szerint minősülő és büntetendő személyes adattal visszaélés büntetében állapítsa meg, és vádlottal szemben alkalmazzon próbára bocsátás intézkedést. Kötelezze vádlottat az első és másodfokú eljárás során pótmagánvádlónál felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A 2018. október 10-én kelt fellebbezési indokolásában pótmagánvádló indítványozó az alábbiakra hivatkozott:

a) Pótmagánvádló véleménye szerint az első fokú ítélet részben hiányos, így részben megalapozatlan. A tényállás ennél fogva a büntető eljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 868. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Be. 592.§ (2) bekezdés a) és d) pontjára tekintettel az iratok alapján kiegészítésre szorul.

A jogellenes adatkezelés a pótmagánvádló sértett személyes adataira vonatkozóan (név, lakcím, a közérdekű bejelentés ténye) azzal valósult meg, hogy az előterjesztésben ezek a

személyes adatok feltüntetésre kerültek és emellett az előterjesztéshez csatolásra került a [REDACTED] 2015. március 30-án kelt közérdekű bejelentést tartalmazó levele, amelyből ezek a személyes adatok nem kerültek kitakarássra. Az előterjesztés és melléklete felkerült a [REDACTED] önkormányzat által fenntartott honlapra, a világhálóra. Az előterjesztés és melléklete megküldésre került a képviselőtestületi tagok részére.

2015. május 12-től 2015. szeptember 28-ig – 4,5 hónapig - az előterjesztés és melléklete a [REDACTED] honlapon, a világhálón bárki számára elérhető volt, amelyből a világhálót látogatók értesülhettek a közérdekű bejelentés tényéről, a közérdekű bejelentő nevéről és lakcíméről. A törléssel azonban az internetszolgáltatónál (a mentett állományokat kezelő szervereken) az adatok továbbra is fennmaradtak.

Az első fokú ítélet hiányos, egyrészt mert nem tartalmazza, hogy a sértett által tett közérdekű bejelentés ténye is - a néven és lakcímen kívül - a személyes adat körébe tartozik [Lásd a 2011. évi XCIII. törvény (Infotv.) 3.§ 2. pontja], másrészt nem tartalmazza azt a ténybeli következtetést, hogy a [REDACTED] Önkormányzat Képviselőtestülete 186/2015. (IX.24.) határozata meghozatalát követően is az interneten elérhető, mert az internetszolgáltatónál a törlés nem történt meg, továbbá a jogsértés hátrányos hatásai - a közérdekű bejelentés tényének és [REDACTED] személyes adatainak a világhálón való megjelenése – már nem voltak kiküszöbölhetők és az eredeti jogszerű állapot már nem állítható helyre.

b) A büntető eljárásban bizonyítékként felhasznált polgári ügy iratai és a kihallgatott [REDACTED] tanú vallomása alapján a fennálló tényekből ténybeli következtetést kellett volna a járásbírósnak arra vonatkozóan levonnia, hogy a vádlott által elrendelt „közérdekű adat beszerzése” [REDACTED] – nem jogerős első fokú bírósági ítéletben megállapított személyiségi jogsértés és 500.000,- Ft sérelemdíjra tekintettel - személyes megtorlásként, joggal való visszaélés körében, aljas indokból történt.

A sértettől történt „közérdekű adatigénylés” kérése semmilyen tekintettel sem függ össze az Önkormányzat, a Jegyző, vagy a Polgármesteri Hivatal bármelyik feladat vagy hatáskörével, ilyen közérdekű adatigénylésre a [REDACTED] Közös Önkormányzati Hivatal részéről csak [REDACTED] sértett és [REDACTED] került sor. [REDACTED] Város Önkormányzata vagy a [REDACTED] Közös Önkormányzati Hivatal területén nincs semmilyen vagyontárgya, vagy olyan közigazgatási szempontból releváns ügye, amely az adott területi illetékességet vagy e szervek kompetenciáját megalapozná.

[REDACTED] tanú vallomásából megállapítható az, hogy a „közérdekű adatigénylésre” [REDACTED] sértettől a [REDACTED] történt megbeszélés alapján” került sor, amelynek a tanú volt az [REDACTED] [29. sz. jkv. 3. oldal (3) bekezdés]. A tanú vallotta: „Az önkormányzat – [REDACTED] – úgy érezte, hogy a közérdekű bejelentés arra irányul, hogy minket leterheljenek – mert ez egy rendkívül hosszadalmas folyamat. Volt egy per utána, ami kapcsolódott már az eljárás tárgyához, az érintettek pert indítottak és sérelemdíjat kellett fizetnie az önkormányzatnak feljűk, közpénzből fizettük ki azt. Arra lettünk volna kíváncsiak, hogy ezt mással is megtették-e már az érintettek. Ez volt ennek az adatigénylésnek a célja, hogy ilyen módon jutottak-e pénzhez állami, önkormányzati szervektől. Együtt találtuk ki, mint egy team, hogy ez a közérdekű adatigénylés megtörténjen. Ezen az ügyön sokan dolgoztak. A közérdekű adatigényléssel két kolléganő dolgozott előttem, utána meg én.”

Aljas indoknak tekinthető ez a fajta adatigényles, hiszen a [redacted] Önkormányzat személyes adatokat sértő eljárása vezetett oda, hogy [redacted] sértettnek nem vagyoni kára keletkezett és kártérítési eljárást indított az önkormányzattal szemben. A bejelentésekről és panaszokról szóló 2013. évi CLXV. törvény (Pkbtv.) 3. § (3) bekezdésében foglalt adatkezelési előírás súlyos megsértése miatt a jogai védelme érdekében pert indító sértettel szemben pedig azt feltételezni, hogy ezt mintegy haszonszerzési célból tehette esetleg más szervek előtti eljárásban is a sértett, nyilvánvalóan nem törvényes, hanem aljas indoknak tekintendő. [Lásd a 1389/2006. büntető elvi határozatot].

Mindezt a körülményt a sértettet ért súlyos jogsértés körében kellett volna az első fokú bíróságnak értékelnie. Ennek elmulasztása jogszabálysértő.

A vádlott által történt adatigénylesre, azaz a 2016. szeptember 15-én kelt 14911/2016. sz. levél megírására a Kaposvári Törvényszék 2016. június 24-én kelt 6. P. 21. 592/2015/34. sorszámú ítélete meghozatala – (amelyben a [redacted] Önkormányzatot a bíróság kötelezte a sértett javára 500.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére) – után, de még a Pécsi Ítéltábla által hozott Pf. VI.20.120/2016. hozott ítéletnek a 2016. október 11-én jogerőre emelkedése előtt történt.

A 14911/2016. (IX.15.) levél megírása [redacted] részére - azzal, hogy annak tartalmát a [redacted] Közös Önkormányzati Hivatal [redacted] is megismertette - további személyes adatsértés elkövetését jelentette [redacted] sérelmére, amelyet a Fővárosi Ítéltábla 2. Pf. 21.423/2017/5-II. sorszámú jogerős ítélete is megállapított.

c) Téves az első fokú bíróság ítéletének indokolása abban a részében [ítélet 3. oldal utolsó bekezdés], amelyben megállapította, miszerint „mivel [redacted] sértett ezen jogsértést megelőző életvitelének, helyzetének, társadalmi megítélésének hátrányos megváltozása nem bizonyítható, ezáltal a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján kétséget kizáró módon nem állapítható meg az sem, hogy a vádlott jogsértő magatartásával összefüggésben a sértett vonatkozásában jelentős érdeksérelem következett volna be.” Pótmagánvádló álláspontja szerint a „jelentős érdeksérelem” bekövetkezését a megvalósuló személyes adatkezelés megsértése, mint jogellenes cselekmény elkövetési módja, a sértettet ért hátrány megítélése körében lehet csak értékelni, és nem a sértett korábbi életvitele, helyzete, társadalmi megítélése tekintetében kiváltott hatás vonatkozásában.

E körben továbbá téves az a törvényi értelmezés, miszerint „A törvény ugyanakkor csak a kirívóan súlyos jogsértéseket kívánja szankcionálni, ezért ezen bűncselekmény csak a jelentős érdeksérelem okozásával... követhető el” [4. oldal (5) bekezdés].

Magánvádló álláspontja szerint a „jelentős érdeksérelem” „kirívóan súlyos jogsértés” nélkül is megvalósulhat.

d) A vádlotti védekezésnek az a szegmense, hogy a sértett neve és lakcíme megtalálható az interneten sem a vádlott felelősségének kimentésére, sem pedig a „jelentős érdeksérelem” bekövetkezésének kimentésére vagy enyhítésére nem alkalmas.

A vádlott védője által csatolt iratokból (Ügyvédi Kamara igazolása, és a sértett munkaügyi szakértő névjegyzékébe való szerepeltetés) ugyanis megállapítható, hogy ezek az adatok az érintett szervek kötelező adatkezeléséből származik. Másrészt pedig az internetes keresőrendszerben a sértett nevének, lakcímének esetleges fellelése nem feltétlenül abból származik, hogy azokban az esetekben a sértett személyes adatainak közlése jogszerűen, a sértett beleegyezésével került sor.

A vádlott hivatali hatáskörében a bejelentésekről és panaszokról szóló 2013. évi CLXV. törvény (Pkbtv.) 3. § (3) bekezdésében foglalt adatkezelési előírást szegte meg úgy, hogy nem hogy a sértettnek nem volt kifejezett hozzájárulása a közérdekű bejelentés másokkal való megismertetésére, hanem a közérdekű bejelentést – a törvény kifejezett tiltó rendelkezése ellenére - az önkormányzat jogellenesen a világhálón nyilvánosságra hozta.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról 2011. évi CXII. törvény (Infotv.)

Az Infotv. 3. § 11. pontja és 12. pontja határozza meg az adattovábbítás és nyilvánosságra hozatal fogalmát. E szerint:

11. adattovábbítás: az adat meghatározott harmadik személy számára történő hozzáférhetővé tétele;

12. nyilvánosságra hozatal: az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele;

e) Pótmagánvádló álláspontja szerint a 2015. május 12-én, illetve május 25-én megvalósult bűncselekményre tekintettel a „jelentős érdeksérelem”, mint tényállási elem megvalósult.

A cselekmény elkövetésekor a törvényi tényállás a következő volt:

219. § (1) Aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések megszegésével haszonszerzési célból vagy jelentős érdeksérelemmel okozva

a) jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel, vagy vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[...]

(4) A büntetés büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha személyes adattal visszaélést hivatalos személyként vagy köz megbízatás felhasználásával követik el.

E tekintetben helytállóan hivatkozott az első fokú bíróság arra, a jogértelmezésre, hogy a jelentős érdeksérelemmel megvalósítható személyes adattal visszaélés az eredmény bekövetkezésével válik befejezetté, és csak szándékosan következő el.

Pótmagánvádló szerint a vádlott tudta, hogy a bejelentők személyes adatait kezeli, a személyes adatok – az önrendelkezési jogot gyakorló adatbirtokos hozzájárulása nélkül - sem harmadik személynek történő átadása, sem nyilvánosságra hozatala tilalmazott. [REDACTED]

tanú vallomása alapján megállapítható, hogy a jogi kérdések tisztázására a [REDACTED] 5. kellő apparátussal, team-mal rendelkezett. A szándékosság törvényi feltételei tehát fennállnak [Btk.

7. §]

A vádlott a büntető eljárásban jogi védekezést a szándékossággal kapcsolatban nem terjesztett elő, tévedésre nem hivatkozott, amely alapján más személy közvetett tettessége felmerülhetne.

Pótmagánvádló álláspontja szerint a Btk. szerinti törvényi tényállás nem tartalmaz olyan kitételeket, hogy a sértettnek „hátrányos helyzetbe kellene kerülnie” a bűncselekmény befejezett alakzatának elkövetéséhez.

A bűncselekmény befejezett alakzatának elkövetéséhez a jelentős érdeksérelem bekövetkezése szükséges a sértett oldalán.

Pótmagánvádló álláspontja szerint a „jelentős érdeksérelem” bekövetkezésének megállapításához, értékeléséhez a büntető bíróságnak szükséges figyelembe vennie, hogy az

Infotv. 23.§ (1)-(2) bekezdése alapján a sértett részére a sértett adatainak jogellenese kezelésével összefüggésben a sértett személyiségi jogainak megsértésére tekintettel ítélt-e meg a polgári bíróság sérelemdíjat.

A sérelemdíjra ugyanis a jogellenes adatkezelés esetében nem minden esetben jogosult az érintett, hanem csak abban az esetben, ha a jogellenes adatkezeléssel az érintettet nem vagyoni sérelem érte. [Lásd a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:52. § (1)-(2) bekezdését.]. A nem vagyoni sérelem pótmagánvádló véleménye szerint érdeksérelemnek is tekintendő.

Pótmagánvádló úgy véli, hogy a sérelemdíjnak a polgári bíróság által történő alkalmazását és annak indokait, mint tényt a „**jelentős érdeksérelem**” megállapításakor a büntető bíróság **elmulasztotta kellő súlyában értékelni.**

Nem lehet egyetérteni a járásbíróság azon álláspontjával, miszerint a pótmagánvádló álláspontját nem osztotta abban a kérdésben, hogy **önmagában a sérelemdíj összege és marasztalás ténye a jogsértés tekintetében bizonyítja a jelentős érdeksérelem bekövetkezését,** tekintettel arra, hogy a sérelemdíj a személyiségi jogsértés miatt polgári perben alkalmazott jogkövetkezmény, amely jogsértés ugyanakkor nem volt alkalmas a sértett hátrányos társadalmi megítélésének kialakítására, sem más jellegű jelentős érdeksérelem kiváltására [ítélet indokolása 6. oldal utolsó bekezdés].

A tényállás részeként kell ugyanis megállapítani – a jelentős érdeksérelem megvalósulásának értékelése tekintetében – hogy a **polgári bíróság a jogsértésre tekintettel sérelemdíjat állapított meg a sértett javára.**

Pótmagánvádló álláspontja szerint a **személyes adatok jogellenes kezelésével bekövetkezett érdeksérelmet „jelentősnek” kell minősíteni** abban az esetben, ha a polgári bíróság az ügyben sérelemdíjat állapított meg a sértett részére. A „nem jelentős” érdeksérelem esetén ugyanis a bíróság sérelemdíjat nem állapít meg, önmagában a jogsértés tényére tekintettel.

Nyilvánvalóan a büntetőbíróságot nem köti a polgári bíróság ítéleti döntése, azonban a **büntetőbíróságnak meg kell indokolnia, hogy a sérelemdíj 500.000,- Ft, majd 200.000,- Ft megállapítása ellenére, miért nem tartja „jelentősnek” az érdeksérelmet.** Ezen indokolási kötelezettségének azonban a felmentő ítéletet hozó járásbíróság nem tett eleget, így az első fokú ítélet ezen okból jogszabálysértő.

f) Téves következtetést vont le az első fokú bíróság [redacted] tanúvallomásából, amikor a tanúvallomásból arra következtetett, hogy a 2016. szeptember 15-én kelt 14911/2016. sz. közérdekű adatigénylés a vádlott utasítására, a sértett és társa által 2015. március 30-án tett közérdekű bejelentéssel összefüggésben, annak következményeként került volna sor.

Pótmagánvádló álláspontja szerint az **oksági kapcsolat nyilvánvalóan fennáll** a 2015. március 30-ai közérdekű bejelentés elintézésével összefüggésben megvalósuló, az önkormányzat által megvalósított személyes adatsértés következményeként a **polgári bíróság által megítélt sérelemdíj és a [redacted] vádlott) közérdekű adatigénye között.**

A személyes adatokra vonatkozó adatkezelési szabályokat megsértő önkormányzati, illetve vádlotti cselekmény nélkül ugyanis a közérdekű adatigénylésre a sértettel és [redacted] szemben nem került volna sor.

Bizonyított tény, hogy kizárólag csak nevezett (magán) személyekkel, a sértettel és [redacted] szemben történt a „közérdekű adatigénylés” jogcímével fedezett,

valóságban a sértett és [REDACTED] személyes (jövedelmi és kereseti) adatainak megismerését célzó adatok igénylése, amely [REDACTED] semmilyen feladatköre és hatásköre gyakorlása tekintetében nem állt fenn.

Ezt az „utána nyúlást” jelentő jogi retorziót [REDACTED] sértettet ért „jelentős érdeksérelem” köréből kirekeszteni, nem lehetett volna!

g) Pótmagánvádló álláspontja szerint „jelentős érdeksérelem” hiányában is a vádlott bűnösségét a bűncselekménynek a Btk. 10. § (1)-(2) bekezdése szerinti kísérletében meg kellett volna állapítani.

10. § (1) Kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be.

(2) A kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni.

Mivel, ha a vádlott a bűncselekmény törvényi tényállást – az érdeksérelem „jelentősnek” történő minősítése hiányában nem valósította meg, kísérlet miatt büntetendő.

A felmentő ítélet ebből a szempontból sem felel meg az anyagi büntető jogszabályoknak.

6) Indítványozó pótmagánvádló a fentiekre tekintettel utal arra, hogy a vádlott bűnösségét a terhére rótt bűncselekmény elkövetésében meg kellett volna a bíróságnak állapítania, a felmentő ítélet jogszabálysértő.

Pótmagánvádló kérte, hogy a Törvényszék az iratok alapján, és a tényről tényre való helyes következtetéssel a tényállást szíveskedjék helyesbíteni. Szíveskedjék megállapítani, hogy vádlott a sértett sérelmére jelentős érdeksérelmet valósított meg az által, hogy a 2015. március 30-án kelt közérdekű bejelentést az önkormányzati előterjesztés mellékleteként (mindkettőben a sértett neve, lakcíme, a közérdekű bejelentés ténye, mint személyes adatok feltüntetésével) a vádlott közölte harmadik személyekkel és a világhálón közzétette. 2015. szeptember 28-ig a világhálón ezekhez a dokumentumokhoz bárki hozzáférhetett. A jelentős érdeksérelem körébe tartozik, hogy az elszenvedett nem vagyoni sérelem miatt a sértett javára a polgári bíróság jogerősen 200.000,- Ft sérelemdíjat ítélt meg; valamint a jelentős érdeksérelem tartalmát jelenti az is, hogy a vádlott – az önkormányzat terhére megállapított 2 x 200.000,- Ft sérelemdíjra tekintettel - a sértettől, [REDACTED] - elrettentésként - a közérdekű adatkiadáshoz való jogának gyakorlásával elleplezve, tulajdonképpen a sértett személyes jövedelmi és vagyoni viszonyával kapcsolatos adatok kiadását igényelte.

A fentiek szerint kiegészített tényállás alapján, pótmagánvádló kérte a Törvényszéktől a Be. 604. § (1) bekezdése, a 606. § (1)-(2) bekezdése alapján az első fokú ítélet megváltoztatását és a vádlott bűnösségének a vádban szereplő Btk. 219. § (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése szerinti bűncselekményben való megállapítását és vele szemben próbára bocsátás intézkedés alkalmazását, továbbá a pótmagánvádló első és másodfokú eljárási költségeinek megtérítésére a vádlott kötelezését.

IV. A fellebbezési eljárás és a Kaposvári Törvényszék I. Bf. 270/2018/4-I. sorszámú végzése

7) A Kaposvári Törvényszék előtti fellebbezési eljárásban [REDACTED] tanács elnök az I. Bf. 270/2018/2. sorszámú, 2018. június 10. napján kelt végzésével a

nyilvános ülésre 2018. október 17-én 10.00 órára tűzött ki hatánapot a pótmagánvádló által a vádlott terhére előterjesztett fellebbezés elbírálására.

A nyilvános ülést azonban nem [REDACTED] által vezetett tanács, hanem [REDACTED] által vezetett tanács ([REDACTED] a tanács elnöke, [REDACTED] előadó bíró, [REDACTED] bíró) folytatta le és hozott I. Bf. 270/2018/4-I. sorszámon végzést úgy, hogy a változásról a törvényszék a pótmagánvádlót nem értesítette, a változás indokáról a bíróság tájékoztatást nem adott.

8) A Kaposvári Törvényszék az I. Bf. 270/2018/4-I. sorszámu végzésével a Nagyatádi Járásbíróság 13. B. 84/2017/30-I. számú ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a másodfokú eljárás során felmerült költséget a pótmagánvádló maga viseli.

A II. fokú bíróság a végzésben rögzítette, hogy a járásbíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan állapította meg, hogy [REDACTED] vádlott, mint [REDACTED] Közös Önkormányzati Hivatalának [REDACTED], és mint adatkezelő köteles lett volna gondoskodni a sértett adatainak biztonságáról és ekként a sértett tett közérdekű bejelentéssel összefüggésben. Ezen jogsértést a képviselőtestület határozatával maga is elismerte, továbbá a Kaposvári Törvényszék 6. P. 20. 592/2015/34. számú, valamint a Pécsi Ítéltábla Pf. VI.20.122/2016/6. számú határozatai is megállapították. Ily módon a vádlott, mint hivatalos személy a közérdekű bejelentéssel kapcsolatban készített előterjesztést, jóváhagyási záradékkal látta el, jogosulatlanul kezelte és hozta nyilvánosságra a pótmagánvádló személyes adatait. Egyetértett a ugyanakkor a törvényszék a járásbíróság által kifejtettek a vonatkozásban is, hogy a vádlott magatartásával okozati összefüggésben jelentős érdeksérelem nem következett be a fenti jogsértés hatására, mivel sem a sértett életvitelében, sem helyzetében negatív változás nem állt be, melyre egyébiránt [REDACTED] pótmagánvádló sem hivatkozott az eljárás során.

Helytállóan hivatkozott a járásbíróság a vonatkozásban is, hogy a pótmagánvádló által hivatkozott sérelemdíj polgári perben történő megállapítása kizárólag a polgári perben alkalmazott jogkövetkezmény és nem alkalmas a sértett hátrányos társadalmi megítélésének kialakítására, sem más jellegű érdeksérelem kiváltására.

Összegezve a II. fokú bíróság megállapította, hogy egyetértett a másodfokú bíróság a járásbíróság által kifejtettekkel abban is, hogy a pótmagánvádló a lefolytatott bizonyítási eljárás során kétséget kizáró módon nem tudta bizonyítani, hogy a vádlott a már jogosulatlan személyes adat kezelésével számára jelentős érdekséreelmet okozott volna [...], amelyre figyelemmel a vádlott vonatkozásában alkalmazott felmentő rendelkezés meghozatalára törvényesen került sor, ekként az azt sérelmező fellebbezés megalapozatlan.

A hivatkozottak alapján a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét a Be. 605.§ (1) bekezdése alapján annak helyes indokai folytán helybenhagyta.

A II. fokú végzés nem tartalmazza, hogy a pótmagánvádló a fellebbezésében milyen okból, és milyen indokok kifejtésével kérte a pótmagánvádló, hogy által előterjesztett vád alapján a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását a vád tárgyát képező bűncselekményben.

A végzés indokolása azt sem tartalmazza, hogy az első fokú bíróság ítéletében megállapított tényállás miért nem szorult kiegészítésre és miért alapította döntését a Be. 591.§ (1) bekezdése alapján a járásbíróság által megállapított, de általa nem kiegészített, a büntetőjogi jogalkalmazás valós tényállásra. A másodfokú bíróság végzése nem tartalmaz indokolást arra nézve sem, hogy a vádlottnak – jelentős érdeksérelem (mint eredmény) hiányában – a bűncselekmény kísérletében miért nem valósította meg a bűncselekmény törvényi tényállását és miért nem követett el bűncselekményt.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette, továbbá a pótmagánvádló számára a felülvizsgálati kérelem nincs számára biztosítva. Az indítványozó erre tekintettel terjesztette elő a Be. 815.§ (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességének megállapítása iránti alkotmányjogi panaszt.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panaszt a II. fokú bíróság végzésének átvételét követő 60 napon belül nyújtotta be indítványozó.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés és törvényi rendelkezés az alkotmányjogi panaszt benyújtó személy jogait érinti. Az alkotmányjogi panaszt a büntetőügyben pótmagánvádlóként eljáró sértett indítványozó nyújtja be.

Indítványozó úgy véli, hogy ha a törvény a sértettet pótmagánvádlóként való fellépéssel ruházza fel, akkor számára is a törvénynek biztosítania kell a tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a jogorvoslathoz való jogot; különösen arra is figyelemmel az ilyen büntető eljárás költségét a pótmagánvádlónak szükséges előlegeznie, az állam helyett a büntetőeljárás során az államot megillető az Alaptörvény C) cikk (3) bekezdésében foglalt állami kényszer alkalmazása, a büntetőjogi igény érvényesítéséhez.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés [Abtv. 29.§]

ea) Az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, mert az indítványozó személyes adatainak (közérdekű bejelentőként is történő) védelméhez való jogát sem a nyomozóhatóság, sem a bíróság büntető jogi eszközökkel nem védte meg az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége körében.

Ebből következően a büntető eljárásban tényként kellett volna figyelembe vinni a jogsértés jelentőségének okozása mértékének megállapítása körében, hogy a polgári bíróság a vádlott cselekményével kapcsolatban a [REDACTED] Város Önkormányzatát kártérítés megfizetésére kötelezte.

Jelen esetben ugyanis a pótmagánvádló az eljárásokat párhuzamosan indította és érvényesítette.

eb) E tekintetben alapvető szempont, hogy a jogsértést a jegyző követte el, akinek jogszabályban foglalt feladata a törvényesség védelme. Ebben a kontextusban indítványozó álláspontja szerint „a jelentős érdeksérelem okozva” következményt, eredményt az elkövető oldaláról is vizsgálni kell, hiszen a jogsértést éppen olyan személy követte el, akire a sértett személyi adatai „rábízásra” kerültek. Erre tekintettel nyomatékos tényezőként a ténybeli elem tekintetében ezt a „jelentős érdeksérelem” körében kellett volna az eljáró bíróságnak

értékelni, mint ahogy ezt a Btk. 219.§ (1) bekezdés a) pontjában foglalt törvényi tényállás tekintetében a (4) bekezdése esetében a törvény büntetési tétele is kifejezi.

ec) További alkotmányossági jelentőségű kérdést vet fel az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében és V. cikkében foglalt biztonsághoz való jognak, illetve a személy elleni támadás elhárításához való jognak a Btk. 219.§ (1) bekezdés a) pontja és (4) bekezdése szerinti bűncselekmény tekintetében történő érvényesülése, mégpedig a „*jelentős érdeksérelemet okozva*” bírói mérlegeléssel történő megállapításának elmaradása esetében; hogy a büntető jogi védelem kiterjed-e a jogsértő cselekményre, ha jogsértés nem éri el ezt a szintjét.

Azaz van-e mód a személy elleni bármilyen (így a személyi adatokat sértő és így a személy biztonságát sértő) támadások esetében a kísérleti szakban maradt cselekmény pőnalizálása, és ebből eredően a büntetőjogi védelem alkotmányossági szempontból fennáll-e.

ed) Alapvető alkotmányossági kérdés az is, hogy [REDACTED] mint II. fokú tanácselnökre szignált ügyben, miként járhatott el [REDACTED] tanácsa, úgy hogy a pótmagánvádló erről a változásról és okáról értesítést nem kapott. Erre tekintettel sérült a pótmagánvádlónak az ügghöz rendelt bíróhoz való joga, és erre tekintettel a tisztességes eljáráshoz való alapjoga a fellebbezési eljárásban.

ee) A fellebbezési eljárásban a II. fokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, mert a fellebbezésben foglaltak elbírálása a II. fokú bíróság ítéletének indokolásában „nem köszön vissza.” Ezzel sérült az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető joga

Indítványozó úgy véli, hogy a másodfokú bíróság tévedett a tényállás megállapítása során, amikor úgy foglalt állást, hogy a „*jelentős érdeksérelem okozva*” **törvényi tényállásnak a személyi adatsértés bekövetkezésekor kell megvalósulnia.** Ez ugyanis nem következik a törvényi tényállásból sem logikailag, sem időbelileg, sem pedig a törvényi tényállás szerkezetéből következően.

Ez egyrészt alkotmányosan egyáltalán nem fogadható el az interneten jogellenesen közzétett személyi adatok esetében, másrészt a „*jelentős érdeksérelem okozásánál*” nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a polgári bíróság a nem vagyoni sérelemre tekintettel megítélte-e a sérelem folytán nem vagyoni kárt, harmadrészt a sérelem okozása tekintetében a személyt ért, az elkövető által a sértettnek a jogsértéssel kapcsolatba hozható sérelmeket is be kell számítani.

A „*jelentős érdeksérelemet okozva*” tényállási rész megállapításának a hiánya, és ezzel kapcsolatban a bírósági határozatokból az indokolás mellőzése a jogerős II. fokú végzésben nem tesz eleget a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való alapvető jog érvényesülésének.

ef) Az Alaptörvény II. cikkében védett emberi méltóság súlyos sérelmet szenvedett azáltal, hogy az indítványozó sértett akarata ellenére az internetre, mind a közérdekű bejelentés ténye, mind pedig a személyes adatait kikerültek. Kikerülhettek, mert a [REDACTED] **panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény 3.§ (3) bekezdésében** foglalt törvényi kötelezettségének nem tett eleget.

3.§ (3) *A panaszos vagy a közérdekű bejelentő személyes adatai – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – csak a panasz vagy a közérdekű bejelentés alapján kezdeményezett eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv részére adhatóak át, ha e szerv annak kezelésére törvény alapján jogosult, vagy az adatai továbbításához a panaszos vagy a közérdekű*

bejelentő egyértelműen hozzájárult. A panaszos és a közérdekű bejelentő személyes adatai egyértelmű hozzájárulása nélkül nem hozhatóak nyilvánosságra.

Ezen rendelkezés megsértése a nyilvánosságra hozatallal olyan visszafordíthatatlan elem – az internetes keresőrendszerek működésére tekintettel – hogy a jogerős ítélet sérti nemcsak a személyes adatok védelméhez való jogot, de az indítványozó emberi méltóságát is, mert nem kapott büntetőjogi védelmet.

Az eljáró bíróságok ugyanis nem érzékelték azokat a tényezőket, amelyek védelme érdekében az Országgyűlés a személyes adatok védelmét jelentő, és így a közérdekű bejelentő védelmét is szolgáló törvényi tényállást megalkotta.

Kérdésken fogalmazódik meg, hogy nem okoz jelentősebb érdeksérelmet, mint az, hogy az érintett személyes adatait kikerülnek a világhálóra az érintett akaratán kívül, a közérdekű bejelentéssel összefüggésében, annak ellenére, hogy kifejezett törvényi kötelezettsége van a közérdekű bejelentést kezelő adatkezelőnek ezen tilalomra!

Az adatvédelmi jogszabálysértések körében a sérelmet az ember személyisége szenved el, nem sérül az ember testi épsége. A megtörténés bekövetkezésének ténye adja meg a jelentős érdeksérelmi súly bekövetkezését, azáltal, hogy az állami-önkormányzati szerv köteles az adatkezelési védelem ellátására.

eg) A pótmagánvádlóként való fellépés lehetősége (joga) a polgár tulajdonához is kapcsolódik annyiban, hogy mivel sértett veszi át az állam nevében eljáró ügyésztől pótmagánvád esetében a vádképviselőt (mivel az ügyész a nyomozás során bűncselekmény fennállását vagy elkövetettségét nem látja bizonyítottnak), az eljárás során a sértettnek a költségeket a vádképviselőt során előlegeznie kell. Ezt annak tudatában kell megtennie, hogy ha nem kerül bizonyításra, hogy a vádlott követte el a bűncselekményt, illetve hogy a bizonyított történeti tényállás bűncselekményt nem valósít meg, a költségeket a pótmagánvádló előlegezi, és személyesen viseli, ellentétben az ügyésszel, akinek ilyen esetben költségét a társadalom az adóbevételekből biztosítja.

Ebből pedig az is következik, hogy amennyiben a vádlott tekintetében a bűncselekmény elkövetése - tévesen - nem kerül megállapításra, így nem válik lehetővé, hogy a pótmagánvádló a felmerült bűnügyi költségét a bíróság megítélje, mindez sérti a pótmagánvádló tulajdonhoz való jogát. A pótmagánvádló mivel a büntető eljárásban csak jogi képviselővel járhat el, nyilvánvaló a pótmagánvádlónál a költségek előlegezése és felmerülése.

Mindez magában hordozza az Alaptörvény XV: cikk (1)-(2) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség sérelmét és a diszkrimináció tilalmába ütközést azon rendelkezés tekintetében, amely a pótmagánvádló számára a jogorvoslással kapcsolatos jogokat – eltérően az ügyésztől – szabályozza, és a vádlott terhére felülvizsgálati indítvány előterjesztését kizárja.

Mindezek a felvetett szempontok alapvető alkotmányossági kérdésként jelentkeznek az indítványozó jogerős ítélet alaptörvény-ellenességét támadó indítványa tekintetében, valamint igazolják azt, hogy az indítványozó alapjogsérelmét okozza a jogerős bírói döntés.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

aa) Indítványozó az alkotmányjogi panaszát – a jogerős bírósági határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítására és a bírói ítéletek megsemmisítésére vonatkozóan az alábbi Alaptörvény megsértett rendelkezéseire alapozza:

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

IV. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

V. cikk

Mindenkinnek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

VI. cikk

[...]

(3) Mindenkinnek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez

XIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz [...].[...].

XXIV. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

XXV. cikk

Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

ab) Indítványozó az alkotmányjogi panaszát – a **Be. 815. § (1) bekezdése** vonatkozásában – **e törvényi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására** és megsemmisítésére vonatkozóan az Alaptörvény megsértett - alábbi - rendelkezéseire alapozza:

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

IV. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

V. cikk

Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz [...].[...].

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

ba) A bírói döntés miért ellentétes a megjelölt alaptörvényi rendelkezésekkel?

baa) A bírói döntés sérti az indítványozónak az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát.

Az emberi méltóság egyik tartóoszlopa az állami szervei iránti polgári bizalom arra, hogy az állami, önkormányzati szerv kötelezettségét a törvényben foglaltak szerint teljesíti. Az emberi méltóság ugyanis rendszerint nem sérül akkor, ha az emberi viszonyok (az ember és ember kapcsolata) mind társadalmilag, mind gazdaságilag kiegyenlítettek, konszolidáltak.

Ez a vádlott felmentése által látványosan megdőlt, mert [REDACTED] sem a közérdekű bejelentést, sem a polgár személyes adatainak védelméről nem gondoskodott.

Az I-II. fokú ítélet mivel ezt a bizalmat a rendelkezésre álló ténybeli adatok alapján a büntetőjog eszközeivel nem állította helyre, és nem orvosolta a bíróságok az I. cikk (1) bekezdésében foglalt, mindenekelőtti alapjog biztosítására vonatkozó kötelezettségüknek – indítványozó álláspontja szerint – nem tettek eleget.

Az emberi méltóság sérthetetlenségére és elidegeníthetetlenségére tekintettel így az I-II. fokú ítélet sérti az indítványozó emberi méltóságát.

bab) A bírói döntés sérti az indítványozónak az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében foglalt szabadsághoz és személyi biztonsághoz való jogát, valamint az V. cikkben foglalt személye ellen intézett jogtalan támadás elhárításához való jogát.

Az **ember személyi biztonsága** akkor valósulhat meg, ha – a fennálló jogi szabályozásra, jogkövetésre és kialakított joggyakorlatra, az emberi társadalom együttélési szabályaira és szokásaira tekintettel – a másik fél magatartása általában kiszámítható, előre látható; ha pedig mégis valamely rendellenesség vagy jogsértő állapot, konfliktus bekövetkezik, az az ember személyes, jogszerű elhárítási tevékenységével vagy az állami szervezet közreműködésével rendezésre, orvoslásra kerülhet.

A személyes biztonság garantálása tehát a szabályozott jogi környezet, a konfliktusok feloldásának intézményi rendszerének és eljárási szabályainak megalkotásával, a szankciórendszer kialakításával és működtetésével történhet.

Ebből következően a sértettnek alapvető joga van arra, hogy ha az adott cselekmény egyben a sérelmére elkövetett bűncselekmény törvényi tényállását is kimeríti, akkor a bűnüldözéssel foglalkozó állami szervek járjanak el, és a büntető bíróság hozzon döntést arról, hogy megállapítható-e bűncselekmény elkövetése [értelemszerűen a 9/1992.(I.30.) AB határozat és 1/1994. (I.7.)AB határozat]

Nem lehet azzal egyetérteni, amit a jogerős ítélet sugall, és a felmentő ítélet prezentál: **miszerint ha a polgári bíróság az adott történeti tényállás mellett a jogsérelem miatt kártérítési szankciót alkalmazott (a nem vagyoni kár miatt) ebben az esetben a bűncselekmény elkövetéséért való felelősség érvényesítése (már) nem indokolt.** Ez sérti az Alaptörvény IV-V. bekezdésében foglalt szabadsághoz és biztonsághoz való alapjogot, illetve a polgár biztonsága elleni támadások elhárításához való alapjogot.

A sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények elleni védelem jogát A polgár szabadságát és biztonságát ugyanis az szolgálja, hogy ha a törvény egy adott cselekményt büntetőjogi eszközrendszerével is üldöz annak érdekében, hogy a jogellenes cselekmény elkövetésétől a polgárt visszatartsa, akkor ezen eljárást az államnak le kell folytatnia a vádlói jogállással rendelkező szervezetek, személyek közreműködésével.

bac) A bírói döntés sérti az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát.

A polgár személyes adatokhoz való jogát az állam a büntetőjogi eszközökkel is védi. Bűncselekményt követ el az a személy, aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések megszegésével jelentős érdeksérelmet okozva jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel. [Btk 219.§ (1) bekezdés a) pontja].

Indítványozó úgy véli, hogy a vádlottként szereplő [REDACTED] a személyes adatok védelméről/vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések megszegésével jelentős érdeksérelmet okozva jogosulatlanul vagy a céltól eltérően kezelte a sértett személyes adatait azzal a cselekményével, hogy a sértett személyes adatait és közérdekű bejelentésének tényét a honlapon nyilvánosságra hozta, mint hivatalos személy.

A [REDACTED] szemben, a bűncselekmény vádja alóli felmentés sérti az indítványozónak a személyes adatok védelméhez való jogát, mert a bíróság nem biztosította az Alaptörvény I. cikkében foglalt mindenekelőtti feladatkörében a sértett pótmagánvádlónak a személyes adatok védelméhez való jogát.

A [REDACTED] munkaköri kötelezettsége volt a törvényi rendelkezések betartása, a képviselőtestület elé kerülő anyagok törvényességi szempontból történő ellenőrzése. Az indítványozó és beadványozó társa által előterjesztett közérdekű bejelentés arra vonatkozott, hogy az Önkormányzat milyen feltételekkel biztosítja közpénzből a civil szervezeteknek az elhelyezésükhöz és működésükhöz szükséges székelyhasználatot, helyiséghasználatot, amely a bejelentés szerint nem volt átlátható, szerződéssel szabályozott, és a közpénzeknek erre a célra történő felhasználásáról nem tartalmazott hiteles és összességében és megállapítható tartalmat.

Ennek a közérdekű bejelentést tartalmazó beadványnak (amely tartalmazta a bejelentők nevét, címét) a nagy (ellenőrizhetetlen) nyilvánosság előtt, az önkormányzat hivatalos honlapján történő közzététele – a bejelentők hozzájárulása nélkül – megvalósította a Btk. 219.§ (1) bekezdés a) pontjában és (4) bekezdésében foglalt törvényi tényállást, így a vádlott felmentése a bűncselekmény vádja alól az alaptörvénybe ütközik és sérti a pótmagánvádló, mint sértett személyes adatok védelméhez való az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében biztosított jogát.

bad) A bírói döntés sérti az indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogát.

A pótmagánvádló ugyanis a vádképviselőt a magánvagyonából látja el. Ezért nem mindegy, hogy a bíróság milyen eljárást folytat le annak érdekében, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény megállapíthatóvá váljon, illetve a bűncselekmény elkövetésében a bűnössége bizonyítható legyen.

Ebben a büntető eljárásban a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tehát szorosan összekapcsolódik, összefonódik a tulajdonhoz való joggal. Ha a bíróságok a pótmagánvád alapján folyó büntető eljárást akár a nyomozati szakban, akár a bírósági szakban nem a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítésével folytatják le és a vádlott felmentésre kerül, ez a tulajdonjog sérelmét is - az általa előlegezett felmerült költségek viselésével - jelenti a pótmagánvádló számára.

A pótmagánvádló vagyoni kockázata és terhe tehát ha fellép pótmagánvádlóként ilyen büntető eljárásban magasabb, mint az ügyészé, mert az ügyész a büntető eljárás költségeit nem előlegezi, és nem is viseli ha a vádlott büntető jogi felelőssége nem állapítható meg.

Ez ellentétben van azzal a joggal, hogy ha, a büntetőtörvény az adott cselekményt pönalizálja, a polgárnak joga van arra, hogy mint sértett feljelentést tegyen és kérje az elkövető megbüntetését. Az elkövető megbüntetése ugyanis az állam általi erkölcsi elmarasztalást is jelent a polgárral szemben, ellentétben más polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazásával.

Ebből következően az a körülmény, hogy a pótmagánvádló nem jogosult a terhelt terhére felülvizsgálati indítvány előterjesztésére sérti a tulajdonhoz való jogát.

bae) A bírói döntés sérti az indítványozónak az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőségét és diszkrimináció-mentességhez való jogát.

Ez az alaptörvény-ellenesség abban nyilvánul meg, hogy a pótmagánvádlót sem a büntető eljárási törvény, sem pedig a bíróságok nem tekintik az állami vádképviselőt ellátó ügyésszel azonos jogokkal rendelkezőnek.

A pótmagánvádló fellépésével a bíróság előtti büntető eljárásban ennek következménye volt az, hogy a sértett tanúkénti kihallgatására a bíróság nem biztosított lehetőséget, mert a pótmagánvádló sértett ügyvédi foglalkozású, s erre tekintettel, mint ügyvéd látta el a sértett, mint pótmagánvádló kötelező (jogi) vádképviselését.

A pótmagánvádló ügyészhez képest korlátozottabb jogát jelenti, hogy a pótmagánvádló a vádlott terhére felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be, mivel ezt a jogát a pótmagánvádlónak a Be. 815.§ (1) bekezdése kizárja.

Pótmagánvádló úgy véli, hogy ezen jognak a kizárása az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésének sérelmét jelenti, a (közvádló) ügyész és a pótmagánvádló közötti indokolatlan megkülönböztetésre figyelemmel.

Indítványozó úgy véli, hogy mivel a büntetőeljáráásban a pótmagánvádló sértett jogi képviselő kötelező, semmilyen alkotmányos érték vagy más alapjog biztosítása nem indokolja az I. cikk (3) bekezdése alkalmazását, és a pótmagánvádlónak a vádlott terhére történő felülvizsgálati indítvány előterjesztéséből való kizárását.

Erre tekintettel az I-II. fokú bírósági határozat és a Be. 815. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenes, mert az Alaptörvény XV. cikk (1)-(2) bekezdésébe ütközik. Így az I-II. fokú határozat jogszabálysértéséből előálló sérelmét a vádlott terhére előterjesztett felülvizsgálati indítvány előterjesztésével a pótmagánvádló nem tudja - az ügyészhez hasonlóan - orvosolni.

A vádlott terhére a pótmagánvádló részéről történő felülvizsgálati indítvány lehetőségének kizárása nem indokolható, mert a felülvizsgálati indítvány egyébként is kizárólag jogkérdésben kerülhet előterjesztésre, valamint a pótmagánvádló jogi képviselő a büntető eljárásban kötelező.

baf) A bírói döntés sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésben foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát az a tény, hogy az elkövetővel szemben a rendőrség a büntető eljárást bűncselekmény hiányában megszüntette, és a sértett magánvádlóként kényszerült a vádlottal szemben a büntetőjogi felelősség érvényesítésére, a saját költségén.

Az ügyészi határozat indokolása ugyanis nem tartalmazott kellő indokolást arra nézve, hogy a feljelentett [REDACTED] a Btk. szerinti bűncselekményt miért nem követte el, akár a „sértettnek jelentős érdeksérelmet okozva” mérlegeléssel történő megállapíthatósága hiányában, illetve az adott cselekmény, miért nem meríti ki a bűncselekmény törvényi tényállását.

Ebből következően, mivel az ügyészség a büntetőeljárt bűncselekmény hiányában megszüntető rendőrségi határozat elleni panasznak nem adott helyt, kényszerült sértett arra, hogy a büntetőeljáráásban pótmagánvádlóként fellépjen.

Indítványozó úgy véli, hogy erre tekintettel sérült az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való alapvető jog, mert a hatóságok döntéseiket érdemben nem indokolták meg, figyelemmel arra, hogy a büntető eljárás megszüntetése arra hivatkozással történt, hogy a „*jelentős érdeksérelmem*”, mint a bűncselekmény törvényi tényállási eleme nem valósult meg.

bag) A bírói döntés sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXV. cikkben foglalt petíciós joghoz való jogát.

Az Alaptörvény értelmében „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez.*”

A közérdekű bejelentés bár az érintett szerv közfeladat ellátásával van összefüggésben, **az nem tartozik a széles társadalmi nyilvánosság elé: sem a közérdekű bejelentő személye (személyes adatai), sem pedig a közérdekű bejelentés tartalma.**

Egy közérdekű bejelentés tartalma az abban érintettek számára intézkedéseket jelenthet a közhatalmat gyakorló szerv részéről, amely akár az érintettek számára hátránnyal is járhat, így a közérdekű bejelentéssel összefüggő személyes adatot a panaszokról és közérdekű bejelentésekről szóló törvény külön védelemben részesíti.

A közérdekű bejelentő így – a törvényi szabályozás értelmében – elfogadható érvel, joggal igényelheti a személyes adatainak nyilvános közlésétől való megóvását, és csak külön hozzájárulásával lehet a közérdekű bejelentést nyilvánosságra hozni.

Indítványozó úgy véli, hogy az indítványozó sértett személyes adatainak védelme a közérdekű bejelentés megtétele során nem érvényesült, így sérült az indítványozó petíciós jogának érvényesítése azzal, hogy a közérdekű bejelentés a sértett hozzájárulása nélkül, kifejezett kérése hiányában nyilvánosságra került.

A büntetőbíróóságok által hozott felmentő ítélet – a jogsértő cselekményt elkövető ████████ tekintetében – nem biztosították indítványozó számára ezt a védelmet.

bah) A bírói döntés sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, mert a pótmagánvádló által előterjesztett vádat az eljárást bíróságok nem bíralták el tisztességes eljárás keretében.

Indítványozó e körben utal arra, hogy az indítványozói jog a bírósági ítéletekkel szemben megilleti, mert a pótmagánvádra, mint sértett, az állam „kegyéből” jogosult. A pótmagánvádló tehát nem hatósági tevékenységet végez a pótmagánvádlóként való fellépés során, mert a vádképviseli jog kapcsán az ügyészt megillető hatósági jogokat nem gyakorolhatja (legfeljebb a bíróságnál indítványokat tehet), és e jogok kiüresítettek azáltal is, hogy a pótmagánvádló eljárásával kapcsolatos költségeket a pótmagánvádló maga előlegezi és viseli, ha a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására nem kerül sor.

A vádképviselő esetleges eredménytelenségével kapcsolatos kockázat tehát nem oszlik meg a vádló és a társadalom között, mint közvád esetében; hanem teljes egészében a pótmagánvádlót terheli.

Ennek kapcsán pótmagánvádló kiemeli, hogy az eljárás során sérült a sértettnek az a joga, hogy az ügyében vallomást tehessen, és ezzel bizonyítékot szolgáltatson. Az eljárás során így sérült „a büntető eljárásban a sértett jogállásáról szóló 2001. március 15-ei 2001/220/IB kerethatározat 3. cikkében foglaltak, mert a sértettnek nem biztosították a bíróságok lehetőséget a vallomása előterjesztésére. Ebből az okból a bírósági eljárás tisztességes eljárásnak nem tekinthető.

A lefolytatott büntető eljárás azon okból sem tekinthető tisztességesnek, mert az eljárás bíróságok nem adtak a határozataik indokolásában magyarázatot arra, hogy a pótmagánvádló

vádja alapján a „jelentős érdeksérelmet okozva” törvényi tényállást a vádlott miért nem valósította meg a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, továbbá hogy a „jelentős érdeksérelmet okozva” hiányában a vádlott büntető jogi felelőssége miért nem került a bűncselekmény kísérletéért megállapításra.

Indítványozó itt utal arra, hogy a megállapított tényállás alapján az eljáró bíróságok nem vizsgálták azt sem, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény kimeríti-e más bűncselekmény vagy szabálysértés [Pl. a Btk. 305. §-ában foglalt „hivatali visszaélés”, avagy a a szabálysértésekről [...] szóló 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.) 206/A.§-ában foglalt „közérdekű bejelentő üldözése” szabálysértés] törvényi tényállását

bai) A bírói döntés sérti a pótmagánvádlónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát.

Nemcsak azon okból, hogy a II. fokú bíróság a törvényes bíróhoz való jogot a büntető eljárás során nem biztosította, hanem azon okból is, hogy a II. fokú bíróság a jogerős helybenhagyó végzésében nem adott érdemi indokolást a pótmagánvádló fellebbezésében foglaltakkal kapcsolatosan. Nevezetesen mind a tényállás kiegészítése, a sértettel szemben aljas indokból történt „utána-nyúlásnak”, „megtorlásnak” mint az érdeksérelmek kifejeződésének; mind pedig a bűncselekménynek a „jelentős érdeksérelmet okozva” kitétele miatt nem valósult meg a [redacted] által elkövetett jogsértés kapcsán, továbbá a szándékos bűncselekményre tekintettel a bűncselekmény kísérletének megállapítása miatt nem történt meg.

A II. fokú bíróság tanácsváltozásával kapcsolatban a magyarázat hiánya és a fellebbezési eljárásnak új tanács által történő lefolytatása a fellebbezési eljárás során sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogot.

Pótmagánvádló indítványozó értelmezése szerint az I Bf. tanácsnak egy tanácselnöke volt (és a törvény szerint is csak egy lehet) [redacted] tanácselnök, aki az ügyet tárgyalásra tűzte ki, és az ügyben intézkedéseket foganatosított.

Ezzel kapcsolatban felperes hivatkozik a Bszi 8-11.§-a, 15.§ (1)-(2) bekezdése, 21.§ (1) és (4) bekezdése alábbi rendelkezéseire:

8. § (1) Senki sem vonható el törvényes bírójától.

(2) A törvény által rendelt bíró az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rend alapján kijelölt bíró.

9. § (1) Az ügyelosztási rendet – a bírói tanács és a kollégiumok véleményének ismeretében – a bíróság elnöke határozza meg, legkésőbb a tárgyévet megelőző év december 10. napjáig. Az ügyelosztási rend a tárgyévenben szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható.

(2) Ha a bírót a bíróságra az ügyelosztási rend meghatározását követően rendelik ki, az ügyelosztási rendet ennek megfelelően ki kell egészíteni.

10. § (1) Az ügyelosztási rend tartalmazza, hogy az adott bíróságon milyen összetételű és számú tanácsok működnek, a bírák, a tanácsok – ideértve a kirendeléssel foglalkoztatott bírákat is – és a törvényben meghatározott ügyben az egyesbíró hatáskörében eljáró bírósági titkárok melyik ügycsoportba tartozó ügyeket intézik, akadályoztatásuk esetén ki jár el helyettük, az ügyek elosztására melyik bírósági vezető jogosult, továbbá, hogy az ügyek elosztása milyen módon történik. Az ügyelosztási rend a tárgyalási tevékenységet folytató bírósági vezetők által tárgyalt ügyek körét és az ezekre vonatkozó elosztási módot is magában

foglalja. Az ügyelosztási rend rögzíti mely tanácsok, bírák járnak el a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) szerinti gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmények miatt indult ügyekben.

(2) A Kúria ügyelosztási rendjében meg kell jelölni azt is, hogy az önkormányzati tanács és az elvi közzétételi tanács tagjaként mely bírák járnak el, továbbá azt, hogy az egyes bírák melyik szakágú jogegységi tanácsban járhatnak el.

(3) Az ügyelosztási rend kialakítása során figyelembe kell venni az ügyek jelentőségét, munkaigényességét – különös tekintettel a gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmények miatt indult ügyekre –, az ügyérkezés statisztikai adatait, emellett törekedni kell az arányos munkateher megvalósítására is.

11. § (1) Az ügyelosztási rendet és annak módosítását, kiegészítését az érintettekkel haladéktalanul ismertetni kell és a bíróságon, a felek által is hozzáférhető helyen ki kell függeszteni, továbbá a bíróságok központi internetes honlapján (a továbbiakban: központi honlap), valamint – ha a bíróság azzal rendelkezik – az érintett bíróság honlapján közzé kell tenni.

(2) Az ügyelosztási rendtől az eljárási törvényekben szabályozott esetekben, továbbá igazgatási úton a bíróság működését érintő fontos okból lehet eltérni.

15. § (1) A bíróság egyesbíróként vagy tanácsban jár el. Az ítélezésben – törvény által meghatározott ügyekben és módon – ülnökök is részt vesznek. Az ülnöknek az ítélezésben a bíróval azonos jogai és kötelezettségei vannak.

(2) Egyesbíróként és a tanács elnökeként csak bíró járhat el. Törvény által meghatározott ügyben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat.

21. § (1) A törvényszék – a törvényben meghatározott ügyekben – első fokon jár el, és másodfokon elbírálja a járásbíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok határozatai ellen bejelentett fellebbezéseket.

(2) A törvényszéket az elnök vezeti.

(3) A törvényszék jogi személy.

(4) A törvényszéken tanácsok, csoportok és büntető, polgári, gazdasági, valamint közigazgatási-munkaügyi kollégiumok működnek. A kollégiumok összevontan is működhetnek.

A fenti rendelkezésekből következik, hogy a törvényszéken a fellebbezéseket elbíráló bírói tanácsnak csak egy tanácselnöke lehet, és a másodfokú bíróság előtti eljárásban három hivatásos bíró járhat el.

Az ettől eltérő igazságszolgáltatási bírói belső szervezeti rendszer, illetve ügyelosztási rend kialakítása jogszabályba ütközik, és jogérvényességgel nem bír. Erre tekintettel a Kaposvári Törvényszék 1. Bf. tanácsának sem lehetett két tanácselnöke, de más tájékoztatást sem kapott pótmagánvádló a fellebbezési eljárás során a tanácsváltozás indokával kapcsolatban.

A fellebbezést elbíráló törvényszék előtti eljárásban tehát semmi nem támasztotta alá, hogy ■■■■■ tanácselnök helyett ■■■■■ tanácselnök által vezetett három hivatásos bíróból álló tanács járjon el, mivel a tanácsként való eljárását bírósági elnöki (kollégium-vezetői) intézkedés nem támasztotta alá, amelyet a felek a tanácsváltozással kapcsolatban megismerhettek volna.

A II. fokú bíróság eljárása ekként nem felelt meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes tárgyaláshoz való jog és a bíróságok alapvető köteletségként az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek.

A II. fokú bíróság végzésében alaptalanul került rögzítésre, hogy a „*sértett életvitelében, sem helyzetében negatív változás nem állt be, melyre egyébiránt [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] pótmagánvádló sem hivatkozott az eljárás során.*” (2. oldal 2. bekezdés).

Egyrészt azon okból, mert [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] sértett az első fokú bírósági eljárásban – figyelemmel a büntetőeljárás során a sértett jogállásáról szóló 2001. március 15-ei 2001/220/IB kerethatározat 3. cikk első mondatában foglaltakra tekintettel - tanúvallomást kívánt tenni az ügyben [2018. január 8-án kelt pótmagánvádlói beadvány], azonban az első fokú bíróság a 13. B. 84/2017/12/1. sz. 2018. január 15-én kelt iratában **tájékoztatta a sértettet, hogy tanúként nem kívánja kihallgatni.**

A másodfokú bíróság nem találta szükségesnek a sértett tanúként történő kihallgatását, és a bizonyítás kimerítését, azonban megalapozatlanul és nem tisztességes módon az indokolásba ezt a kitélt rögzítette, **mintegy mérsékelni igyekezve, az egyébként a büntető bíróságok által meg nem állapított, de pótmagánvádló szerint fennálló és bizonyított „jelentős érdeksérelmet okozva” bekövetkezett eredményt.**

Másrészt nem derül ki hogy a II. fokú bíróság milyen változásra gondolt „az életvitel és helyzet tekintetében” amikor a **negatív változás bekövetkezett azzal, hogy az interneten bárki megismerhette a közérdekű bejelentés tényét, a közérdekű bejelentők nevét, lakcímét és a közérdekű bejelentés tartalmát.** A törvényi tényállás nem tartalmaz olyan feltételt, hogy a személyes adatkezelési szabályok megsértés kapcsán a „jelentős érdeksérelmet okozva” eredmény akkor valósulna meg, ha nem tudom milyen egyéb negatív jellemző bekövetkezne a sértett „életvitelében” vagy nem tudom milyen „helyzetében.”

Tehát a törvényi tényállás nem követeli meg a megszerzett személyes adatokkal való visszaélést, vagyoni vagy más okból, amely már egy más bűncselekmény elkövetését jelentené.

Pótmagánvádló álláspontja szerint a fennálló körülmények alapján – figyelemmel a rendelkezésre álló bizonyítékokra [REDACTED] Város Önkormányzata Képviselőtestületének határozatai, [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] tanúk vallomására; a polgári kártérítési ügyben született I-II. fokú és Kúria által hozott ítéletekre, és a vádlott munkaköréből eredő kötelezettségére] a sértett alanyi oldaláról a „*jelentős érdeksérelmet okozva*” következmény megvalósult.

E körben az indítványozó alapvető alkotmányossági kérdésnek tekinti, hogy a bírói mérlegeléssel kitöltendő határozatlan jogfogalmakkal, amely a bűncselekmény törvényi tényállását képezi –mint ahogy ez a „*jelentős érdeksérelmet okozva*” esetben fennáll, az eljárásban részt vevő bíróságoknak a büntető jogi felelősség megállapítása során vagy a vádlott felmentése során milyen indokolási kötelezettség terheli a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és a hatékony és érdemi jogorvoslathoz való jog tekintetében. Indítványozó álláspontja szerint a mérlegelésnél figyelembe veendő tényeknek, és körülményeknek a büntető ítéletből ki kell derülnie, amelynek indítványozó álláspontja szerint az I-II. fokú ítélet nem tesz eleget.

Indítványozó szerint ez nem az az eset, miszerint „*A kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére* [a büntető eljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény [régi Be.) 4.§ (2) bekezdés], mivel **ebben a körben a tények nem kérdésesek, azok bizonyítása megtörtént.**

Jelen esetben itt tehát nem a bizonyított tények hiányáról, vagy a tények bizonyítottsága során felmerülő kétségekről van szó! Hanem, itt a bíróság meggyőződésének a kialakulása során előállt folyamat bemutatására lett volna szükség különösen az I. fokú ítélet, de a II. fokú végzés indokolásban is!

Ennek az indokolásnak annak érdekében kellett volna megtörténnie, hogy az Alaptörvény szempontjából a **bűncselekmény sértettjét megillető alapjogok** (jelen esetben a szabadsághoz és biztonsághoz való jog, az emberi méltósághoz való jog, a személyes adatok védelméhez való jog és tisztességes bírósági eljáráshoz és jogorvoslathoz való jog) és a **vádlottat megillető alapjogok** a bíróságoknak az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt **alapjogok mindenekelőtti biztosítására vonatkozó kötelezettsége körében**, megtörténjen. Ennek pedig tartalmi feltételét kellett volna képeznie olyan indokolás szolgáltatásának, amely a bizonyított tények alapján a „jelentős érdeksérelem okozva” bekövetkezése tekintetében magyarázatot tartalmaz arra, hogy ez miért nem állapítható meg, továbbá a szándékos bűncselekményre tekintettel, ennek hiányában miért nem állapítható meg a pótmagánvádban szereplő bűncselekmény kísérlete. A pótmagánvádló indítványozó álláspontja szerint ugyanis a jelentőség érdeksérelem fennáll, az bekövetkezett, ennek hiányában pedig a bűncselekmény kísérlete megállapításának van helye.

A II. fokú határozat erre tekintettel sérti a pótmagánvádló jogorvoslathoz való jogát, mivel a vádlott terhére történt fellebbezés elbírálására csak formálisan került sor.

bb) A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezés miatt ellentétes az alaptörvényi rendelkezésekkel?

A Be. 815. § (1) bekezdése az alábbi rendelkezést tartalmazza:

„Be.815. § (1) A pótmagánvádló felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.”

A rendelkezés mintegy „kiskorúsítja” a pótmagánvádlót azzal, hogy a felülvizsgálati indítvány előterjesztésének lehetőségétől a pótmagánvádlót megfosztja, nemcsak mint vádlót, hanem mint sértettet is.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt alkotmányos érték vagy más alapjog védelme a pótmagánvádló felülvizsgálati indítványtól való „megfosztást” nem indokolja, különösen arra tekintettel, hogy egyébként a pótmagánvádló a büntető-eljárás I-II. és III. fokú eljárásban részt vehet. Tehát alapvető alkotmányossági kérdés, hogy mivel a pótmagánvádló részére az eljárásban a jogi képviselőt kötelező, ebben az esetben Alaptörvény ellenesen történik-e meg a pótmagánvádlónak a felülvizsgálati indítványból való kizárása.

bba) A felülvizsgálati indítvány kizárása a pótmagánvádló tekintetében sérti a pótmagánvádló-sértettnek az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltóságát.

Egyrészt azon okból, mert a vádlói jogokat abban az esetben lehet csak „komolyan venni” ha azok a pótmagánvádlót megilletik az eljárás valamennyi szakaszában.

Másrészt a kizárásban a sértett lebecsülése válik kifejezésre juttatásra a törvényhozó által, feltehetően éppen azon okból, mert az érzelmi-individuális szempontok a sértettnél hatványozottabban jelentkeznek. Feltehető, hogy a törvényhozó félelme testesedhet ki abban a döntésben, hogy az érzelmi összefonódás következtében a felülvizsgálati indítvány nem lesz objektív, mint ahogy ezt adott esetben egy ügyészi vádlónál a kizárási szabályok megakadályozzák (mert pl. az ügyész a saját sérelmére elkövetett bűncselekmény esetében - saját ügyében - nem járhat el). Megjegyzendő: a pótmagánvádlói jogállásnál ez éppenséggel követelmény, mert pótmagánvádló csak a materiális sértett lehet

A pótmagánvádló az állam nevében, az ügyész helyett, magánköltségből gyakorolja a vád képviseletével kapcsolatos jogokat. A vád képviselettel való tevékenység összefügg azzal, hogy a jogerős ítélet a vádló álláspontja szerint megfelel-e a törvényességi követelményeknek. Itt ugyanis a sértett személyes érintettségéről van szó, amely érzelmileg is motiválhatja az esetleges indítvány előterjesztését, hiszen valójában csak a sértett érzi át a sérelmére elkövetett bűncselekmény romboló hatását, hátrányos következményeit, a társadalmi életében való helyzetére gyakorolt hatását.

A pótmagánvádló emberi méltóságának kiteljesedésében tehát indokolatlan „féket” jelent a felülvizsgálati indítvány kizárása a büntető eljárásban, hiszen nincs módja a vádat képviselő sértettnek az emberi méltósága sérthetlenségének megóvására.

bbb) Tisztelt Alkotmánybíróság a pótmagánvád kérdésével, bár más aspektusból foglalkozott a IV/1060/2017. AB végzéssel lezárt ügyében. Az ügyben szereplő indítványozó – a felülvizsgálati indítvány kizárását a Kúria előtti eljárásban – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének, XXV. cikkének, XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogának, a XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogának, illetve a 28. cikknek sérelmére hivatkozva - kifejtette, miszerint:

[9][...], hogy álláspontja szerint sérül a jogállamiság elve akkor, amikor az eljárás kezdeményezésekor hatályban lévő jogszabály utólagos megváltoztatása kapcsán esik egy olyan jogosultságtól, ami az eljárás megindításakor még megillette. A Kúria végzése korlátozta őt abban, hogy az Alaptörvény XXV. cikkében foglaltak szerint felülvizsgálati kérelemmel éljen.

[10] Előadta, hogy az eljárásban kezdetektől fogva résztvevő jogalanyt az eljárás megindításakor megillető alapvető és lényeges jogosultsága fennáll az eljárás teljes ideje alatt, és amennyiben ezzel ellentétben mégis korlátozzák ezen eljárási jogosultságának gyakorlásában, akkor egyértelműen sértik az Alaptörvény általa megjelölt rendelkezéseit.

Indítványozó pótmagánvádló is azonosul ezzel az érveléssel, azonban ez már átvezet az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében foglalt szabadsághoz és biztonsághoz való jog és az V. cikkben foglalt személye vagy tulajdona elleni jogtalan támadások elhárításához való jog sérelmének – a pótmagánvádló által gyakorolható felülvizsgálati indítvány előterjeszthetősége kizárása miatt történő - a tárgyalásához.

Az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében foglalt „demokratikus jogállam” követelményeinek megfelelő állami cselekvés, eljárás kialakítása az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt állam (az állam szervezeteinek és szerveinek) elsődleges (mindenekelőtti) kötelezettségeként jelenik meg a jogállam parancsaként a „Szabadság és felelősség” cím alatt rögzített alapjogok biztosítása.

Ezzel kapcsolatban, a polgárokat – a demokratikus jogállam követelményéből eredő alaptörvény-ellenesség tekintetében – alkotmányjogi panasz alapjoggal való alátámasztásának jogalapjaként az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésében foglalt szabadsághoz és biztonsághoz való jog, és az V. cikkben foglalt polgárok személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához való jog sérelme lehet hivatkozási alap.

Indítványozó álláspontja szerint a felülvizsgálati indítványt, mint a büntetőeljárásban a jogerős bírósági ítéletének jogszabálysértés okából való felülvizsgálati lehetőségének a

pótmagánvádló tekintetében történő kizárása ezen rendelkezésekbe ütközik és alaptörvényellenes.

A sértett számára biztosított pótmagánvádlói fellépés lehetősége ugyanis alapvetően és elsődlegesen szabadságbeli és biztonságbeli ügyként jelenik meg., és nem jogorvoslati ügyként.

A pótmagánvád lehetősége annak a szabadságnak a biztosításából ered, hogy a sértett dönthesse abban a kérdésben, hogy a sérelmére bűncselekményt elkövető személlyel szemben a büntető jogi felelősségre vonást kezdeményez-e. Továbbá, ha az állami vádhatóság (ügyészség) a nyomozás során beszerzett bizonyítékok (vagy a feljelentés) alapján úgy ítéli meg, hogy az elkövető nem követett el bűncselekményt és így nem kíván vádat emelni hanem a büntető eljárás megszünteti, a sértett polgár kérhesse a bíróság előtt a pótmagánvád alapján, hogy a vádban foglaltak alapján megállapítható-e a bűncselekmény elkövetése és büntető jogi joghátrány alkalmazása.

Tehát ehhez a biztonsághoz hozzátartozik - ha már a sértett fellépése törvényes volt - a büntető eljárásbeli szakaszok lehetőségének teljes kimerítése. A jogtalan támadás elhárításához való jog – mint jelen esetben a személyes adatoknak a közérdekű bejelentés során történő megsértésével – szintén sérelmet szenved, ha a felülvizsgálati indítványra a pótmagánvádlónak nincs lehetősége azon okból, mert azt a törvény kizárja.

bbc) A felülvizsgálati indítvány Kúriához való benyújtásának kizárása sérti az indítványozónak az **Alaptörvény XIII.cikk (1) bekezdésében** foglalt tulajdonhoz való jogát.

Ez a körülmény azzal függ össze, hogy a pótmagánvádló előlegezi és viseli a pótmagánvaddal kapcsolatos költségeket (útiköltség, kötelező pótmagánvádlói képviselő ügyvédi költsége, beadványok szerkesztése és másolása, postaköltség stb) abban az esetben, ha a vádlott felmentésre kerül a bűncselekmény vádja alól. Ha vádlott a bűncselekményt elkövette és a bíróság őt elítéli, ezeket a költséget – a közvádló általi vádképviselőhöz hasonlóan – a vádlottnak kell megtérítenie, a pótmagánvádló részére.

Ebből következően ezeknek a költségeknek a megtéríthetősége tekintetében sem mindegy, hogy a pótmagánvádlónak lehetősége van-e a felülvizsgálati indítvány vádlott terhére történő benyújtására.

bbd) A felülvizsgálati indítvány kizárása sérti a pótmagánvádlónak az **Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében** védett **törvény előtti egyenlőségét** és a felülvizsgálati indítvány kizárása, mint törvényi rendelkezés az **Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében** foglalt **diszkrimináció tilalmába** ütközik.

A törvény előtti egyenlőség sérelme a vádképviselő tekintetében valósul meg.

Az állam a törvényi szabályozás alapján megteremtette annak lehetőségét, hogy a vádképviselőt a terhelttel szemben sértett láthassa el, mert az ügyész az általa értékelt bizonyítékok alapján a bűncselekmény elkövetésének a bíróság által történő megállapíthatóságát nem tartja fennállónak és a büntető eljárást megszünteti. Ebben az esetben a sértett pótmagánvádlóként a büntető eljárásban felléphet, és a vádképviselőt, mint pótmagánvádló elláthatja.

Ebből azonban az is következik, hogy a pótmagánvádló vádképviselőből a felülvizsgálati indítványozási jognak a kizárása – miközben az ügyész ezzel a joggal rendelkezik – sérti a vádlók törvény előtti egyenlőségét.

A diszkrimináció tilalmának megsértése indítványozó véleménye szerint a sértett magánjellegű vádképviseléséből adódik, tehát abból, hogy a vádképviselés nem az állami szerv látja el, az egyébként közvadra üldözendő bűncselekmény tekintetében. A különbségtétel tehát a vagyoni helyzetből, illetve az egyéb helyzetből (a tulajdonformából) adódik, amely alaptörvény-ellenes.

Indítványozó álláspontja szerint az alapjog korlátozását – nevezetesen a vádképviselések törvény előtti egyenlőségét – és erre tekintettel a vádképviselésekből eredő jogosítványok azonosságának mellőzésével a pótmagánvádló számára a felülvizsgálati indítvány kizárását – semmilyen alkotmányos érték vagy más alapjog érvényesülésének elősegítési szempontja nem indokolja. Mint ahogy a magántulajdoni és az állami tulajdoni alapú vádképviselés esetében sincs indok arra, hogy a közvadra üldözendő bűncselekmény esetében, ha a vádképviselést nem az ügyész, hanem a sértett pótmagánvádló látja el, a felülvizsgálati indítvány a vádlott terhére kizárásra kerüljön.

Mindezekre tekintettel alaptörvény-ellenes ezen alapjogok talaján is a felülvizsgálati indítvány kizárása a pótmagánvádló vádképviselési jogából.

bbe) A felülvizsgálati indítványt kizáró törvényi rendelkezés sérti az indítványozónak, mint pótmagánvádlónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát és a (7) bekezdésében foglalt érdemi és hatékony jogorvoslathoz való jogát.

Indítványozó úgy véli, hogy a „félbeszakított” eljárásrend sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

A bírósági eljárás – különösen az államnak (sértettnek) a büntető igénye érvényesítése során – szakaszokra oszlik: I. fokú eljárás, II. fokú eljárás, III. fokú eljárás, perújítási eljárás felülvizsgálati eljárás.

Az eljárásoknak meg van az önálló funkciója és a jogérvényesítésbeli rendeltetése.

A felülvizsgálati eljárás a jogerős ítélet törvényességi szempont felülvizsgálatát jelenti.

A pótmagánvádló által átvett vádképviselés végig vitelének hiánya, saját hatáskörben történő befejezhetetlensége sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mert a bírósági eljárás törvény szerinti, és a érdekének megfelelő befejezése akaratán kívül elmarad.

Nincs olyan alkotmányos érték vagy más alapjog, amely a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot a felülvizsgálati indítvány kizárásával indokoltan korlátozhatná.

Indítványozó álláspontja szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak része a jogorvoslathoz való jog is. Tehát olyan érdemi lehetőség biztosítása, amely a bíróság által meghozott határozatot valamilyen szempontból a polgár a magasabb (felettes) bírói fórum által felülvizsgáltathassa.

Alkotmányossági szempontból a jogorvoslati jog széles körű kialakítása lehetséges, azonban az érdemi jogorvoslathoz való jog kizárása sérti az Alaptörvényt.

Indítványozó a felülvizsgálati indítványt érdemi jogorvoslati jognak tekinti, mert lehetőséget ad a jogerős ítélet esetében az elkövetett jogsértések kiküszöbölésére.

Ez biztosítja a sértett biztonságához való joga alátámasztását a vádlott elleni vád emelhetőségében és törvényes elbírálásában és a vádlott védelmét büntetőjogi jogalkalmazás során.

A felülvizsgálati indítvány kizárása az indítványozó jogorvoslati joghoz való jogát azért sérti, mert pótmagánvádlói felülvizsgálati indítványhoz való jog hiányában, azonos bűncselekmények esetében egyoldalú felülvizsgálati álláspontok, döntések kialakítására adhat

lehetőséget. A közzvádra üldözendő - természetes személy sérelmével járó - bűncselekmények esetében a büntető eljárás során az ügyész, avagy a pótmagánvádló képviselheti a vádat, azonban **a pótmagánvádló általi vádképviselet esetében az egyébként közzvádra üldözendő bűncselekmény ügye** (mint jelen alkotmányjogi panasszal támadott bírósági határozatok esetében is) **felülvizsgálati ügyszakba – a Be. 815.§-a alapján – el sem juthat.**

Indítványozó úgy véli, hogy az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésével szemben a pótmagánvádlónak a felülvizsgálati indítványtételi joga kizárásával semmilyen alkotmányos érték vagy más alapjog érvényesítésének az favorizálása nem látható indokoltnak, illetve nem merül fel, illetve a felülvizsgálati indítvány kizárásával sem biztosítható.

Megjegyzendő: a pótmagánvádló a felülvizsgálati indítvány kizárása [Be. 815. § (1) bekezdés] indokolását a büntető eljárási szabályok szerkezetéből, összefüggéséből sem tudta indítványozó levezetni, vagy kizártságára következtetést levonni.

Indítványozó utal arra, hogy az eljáró bíróságok nyilvánvalóan a Be. 815. §-át nem alkalmazták, amely az alkotmányjogi panasz előterjesztésének egyik feltételét képezné. Azonban indítványozó szerint önmagában a jogot kizáró, a nemleges törvényi rendelkezést tartalmazó, vagy tilalmazó jogszabályi rendelkezések, ha az alkotmányjogi panasszal támadott határozatokkal ezek jogszabályi rendelkezések összefüggésben vannak, alkotmányjogi panasszal a jogszabályi rendelkezések megsemmisítése végett támadhatók.

Ugyanis a józan észnek teljesen ellentmondana [Alaptörvény 28. cikk] olyan eljárás megkövetelése Tisztelt Alkotmánybíróság által az alkotmányjogi panasz előterjesztőjétől, hogy a törvényben foglalt kizáró szabályok alkalmazása miatt eleve eredménytelen eljárást indítson az indítványozó annak érdekében, hogy majd ebben a határozatban alkalmazott jogszabályi rendelkezés ellen terjeszthesse elő az indítványát a jogszabályi rendelkezés megsemmisítése érdekében.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Indítványozó nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését, mert a bírói döntés természete ezt nem tette szükségessé.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Indítványozó az ügyvédi meghatalmazás eredeti példányát a 2019. február 12-én kelt eljárást megindító beadványához csatolta.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Indítványozó nem járul hozzá a személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

Az I-II. fokú bírósági határozat a 2019. február 12-én kelt, eljárást megindító beadvány mellékleteként csatolásra került.

Indítványozó kéri, hogy Tisztelt Alkotmánybíróság szerezzé be a **Nagyatádi Járásbíróságtól a 13. B. 84/2017. számú büntető ügy iratait**

Budapest, 2019. április 5.

Tisztelettel:

indítványozó

képviselőjében, a Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda nevében:

dr. Galambos Károly ügyvéd

